

The Effectiveness of Emotion Regulation Training on Distress Tolerance and Emotional Expressiveness of Students with Intermittent Explosive Disorder

Nazanin Rava^{*1}, Faeze Jahan², Parviz Sabahi³, Golnaz Peyvandi⁴

¹ PhD Student in General Psychology, Semnan Branch, Islamic Azad University, Semnan, Iran

² Assistant Professor of Psychology, Semnan Branch, Islamic Azad University, Semnan, Iran

³ Associate Professor of Psychology, Semnan University, Semnan, Iran

⁴ Assistant Professor of English Department, Semnan Branch, Islamic Azad University, Semnan, Iran

* Corresponding author: rava.nazanin@gmail.com

Received: 2024-08-22

Accepted: 2024-08-31

Abstract

The purpose of this research was to investigate The effectiveness of emotion regulation training on distress tolerance and emotional expressiveness of students with intermittent explosive disorder. The research method was semi-experimental with a pre-test-post-test and follow-up design with a control group. The statistical population of the research included all teenagers aged 12-18 years old with intermittent explosive disorder in 2024 who were studying in Tehran schools. The sample size includes 30 people (15 people in the experimental group and 15 people in the control group) from the statistical population were selected by available sampling method and they were placed in two control and experimental groups. For the experimental group, the emotion regulation training was implemented, while the control group remained on the waiting list. The research tools included Intermittent Explosive Disorder Questionnaire (Coccaro et al., 2017), Disturbance Tolerance Scal (Simons & Gaher, 2005) and Emotion Expression Scale (Penza-Clyve & Zeman, 2002). The data were analyzed using the analysis of variance with repeated measurements and SPSS-27 software. The results showed that the emotion regulation training had a significant effect on distress tolerance and emotional expressiveness in the post-test and follow-up stages. The findings of this research provide useful information regarding the emotion regulation training and psychologists and psychiatrists can use this intervention to improve the distress tolerance and emotional expressiveness of students with intermittent explosive disorder.

Keywords: Emotion regulation training, Distress tolerance, Emotional expressiveness, Intermittent explosive disorder

© 2019 Journal of New Approach to Children's Education (JNACE)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article: Rava, N. (2025). The Effectiveness of Emotion Regulation Training on Distress Tolerance and Emotional Expressiveness of Students with Intermittent Explosive Disorder. *JNACE*, 6(4): 148-159.

اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر تحمل پریشانی و ابرازگری هیجانی دانشآموزان با اختلال انفجاری متناوب

نازنین روا^{۱*}، فائزه جهان^۲، پرویز صباحی^۳، گلناز پیوندی^۴

^۱ دانشجوی دکتری روان‌شناسی عمومی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران

^۲ استادیار گروه روان‌شناسی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران

^۳ دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

^۴ استادیار گروه زبان انگلیسی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران

* نویسنده مسئول: rava.nazanin@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله:

۱۴۰۳/۰۶/۱۰

چکیده

هدف از این پژوهش اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر تحمل پریشانی و ابرازگری هیجانی دانشآموزان با اختلال انفجاری متناوب بود. طرح پژوهشی نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون - پس آزمون و پیگیری با گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه نوجوانان ۱۸-۱۲ ساله مبتلا به اختلال انفجاری متناوب در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ بود که در مدارس شهر تهران مشغول به تحصیل بودند. حجم نمونه شامل ۳۰ نفر (۱۵ نفر گروه آزمایش و ۱۵ نفر گروه گواه) از جامعه آماری به شیوه نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شده و در گروه‌های گواه و آزمایش جایگزینی شدند. برای گروه آزمایشی، آموزش تنظیم هیجان اجرا شد در حالیکه گروه کنترل در لیست انتظار باقی ماندند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه اختلال انفجاری متناوب (کوکارو و همکاران، ۲۰۱۷)، پرسشنامه تحمل پریشانی (سیمونز و کاهر، ۲۰۰۵) و مقیاس ابزار هیجان (پنزا-کلیو و زین، ۲۰۰۲) بود. داده‌ها با استفاده از روش آماری تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر و نرم افزار SPSS-27 تحلیل شد. نتایج نشان داد که آموزش تنظیم هیجان بر تحمل پریشانی و ابرازگری هیجانی در مراحل پس آزمون و پیگیری تاثیر معنی دار داشته است. یافته‌های این پژوهش اطلاعات مفیدی را در ارتباط با آموزش تنظیم هیجان فراهم می‌کند و روانشناسان و روانپزشکان می‌توانند برای بهبود تحمل پریشانی و ابرازگری هیجانی دانشآموزان دارای اختلال انفجاری متناوب از این مداخله استفاده نمایند.

واژگان کلیدی:

تنظیم هیجان، تحمل پریشانی، ابرازگری هیجانی، اختلال انفجاری متناوب

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: روا، نازنین؛ جهان، فائزه؛ صباحی، پرویز؛ پیوندی، گلناز. (۱۴۰۳). اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر تحمل پریشانی و ابرازگری هیجانی دانشآموزان با اختلال انفجاری متناوب. *فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان*، ۶(۴): ۱۵۹-۱۴۸.

مقدمه
Mehdiratta et al, 2023)

انسان را نشان می‌دهد، با این حال، در اختلال انفجاری متناوب، این خشم نامتناسب با تحریک است و با شرایط روانپزشکی دیگری توضیح داده نمی‌شود (Shevidi et al, 2023).

اختلال انفجاری متناوب^۱ یک اختلال مرتبط با پرخاشگری انسانی است که با طغیان‌های رفتاری مکرر نامتناسب با تحریکات تشدیدکننده یا عوامل استرس‌زا تعریف می‌شود

گروههای کنترل سالم و روانپردازی، عملکرد روانی-اجتماعی پایینی دارند (Shao et al, 2019). به عنوان مثال، نتایج یک مطالعه بر روی مراجعت اصلاحی نشان داد که وجود یک تشخیص اختلال انفجاری متنابع به طور قابل توجهی با افزایش دستگیری‌های مرتبط با تجاوز مزمن و چندین جنایت دیگر، از جمله قتل، اقدام به قتل، و حمله شدید مرتبط است (DeLisi et al, 2017). این عملکرد روانی-اجتماعی تغییر یافته که توسط افراد با اختلال انفجاری متنابع نشان داده می‌شود (Patoilo et al, 2021). ابرازگری هیجانی به نمایش بیرونی هیجانات، صرف نظر از ارزش (مشیت یا منفی) و شیوه تجلی آن (چهره، کلامی و رفتاری) اشاره دارد (Yedirir & Hamarta, 2015). ابرازگری هیجانی دارای سه بعد اساسی شامل ابراز هیجان Rasulzadeh (Nemini, 2023) مشیت، ابراز هیجان منفی و ابراز صمیمیت است (Fossati et al, 2009; Robertson et al, 2012). همچنین (Coccaro et al, 2016) دریافتند که افراد با اختلال انفجاری متنابع در همه مؤلفه‌های پردازش اطلاعات اجتماعی هیجانی با افراد سالم و بیمار روانی تفاوت دارند.

نتایج برخی مطالعات در خصوص اقدامات مداخله‌ای برای افراد با اختلال انفجاری متنابع، آموزش تنظیم هیجان را پیشنهاد کردند (غربپور و همکاران، ۱۳۹۸؛ شیخی گراکوبی و همکاران، ۱۴۰۰). آموزش تنظیم هیجان از طریق تغییر هیجانی مبتنی بر سازماندهی خود، آگاهی از هیجانات، تغییر دادن روش‌های ناسازگارانه پاسخ‌دهی به احساسات منفی و تغییر هیجانات ناسازگار اولیه، عامل مهمی در تعیین سلامتی و داشتن عملکرد موفق در تعاملات اجتماعی است (Gratz et al, 2015). Aldao et al (2014) در گسترش نظریه‌های مربوط به مداخله‌ای مبتنی بر تنظیم هیجان، عنوان داشتند که اختلال و آشفته‌گی در هیجان‌ها و تنظیم آنها به دلیل اهمیت درونی‌شان در زندگی افراد، عواقب آسیب‌شناختی متعددی را به دنبال خواهد داشت. در راستای اثربخشی آموزش تنظیم هیجان، نتایج کاظمی رضایی و کاکابرایی (۱۴۰۰) نشان داد که آموزش تنظیم هیجان می‌تواند به عنوان یک مداخله اثربخش با افزیش راهبرد ارزیابی مجدد و کاهش راهبرد فرونشانی تجارب هیجانی، زمینه را برای بهبود مشکلات روانی افراد فراهم سازد. همچنین پارسی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۹) دریافتند که درمان خودنظم‌جویی هیجانی بر تحمل پریشانی و مهارت‌های ذهن‌آگاهی افراد مبتلا به سردردهای میگرنی تأثیر معنادار دارد. در مطالعه‌ای دیگر

معیارهای DSM-5 برای این اختلال شامل ۱) طغیان‌های جزئی مکرر مانند طغیان‌های کلامی یا پرخاشگری فیزیکی جزئی (حداقل دو بار در هفته به طور متوسط، در طول سه ماه یا بیشتر) ۲) طغیان‌های غیر مکرر عمده که منجر به آسیب جسمی به دیگران یا دارایی‌شان می‌شود (حداقل سه طغیان بزرگ در یک سال)، که همه آن‌ها با یک اختلال پوشکی یا روانی دیگر توضیح داده نمی‌شوند (American Psychiatric Association, 2022). به طور معمول نشانه‌های اختلال انفجاری متنابع در دوران کودکی / نوجوانی آشکار می‌شود و تا بزرگسالی ادامه می‌یابد (Radwan & Coccaro, 2020). شیوع Meruelo et al (2023) در نوجوانان بین ۱۳ تا ۱۷ سال، ۷۸٪ گزارش شده است (Shao et al, 2019). افراد با اختلال انفجاری متنابع در مقایسه با افراد بدون این اختلال کیفیت زندگی ضعیفتر و آسیب روانی اجتماعی بیشتری دارند (Hall & Coccaro, 2022). علاوه بر این، افراد مبتلا به اختلال انفجاری متنابع بیشتر احتمال دارد که پیامدهای نامطلوب سلامتی، از جمله فشار خون بالا، بیماری عروق کرونر قلب، و سکته مغزی داشته باشد (McCloskey et al, 2010).

همچنین این اختلال با بیماری‌های همراه مانند اختلالات خلقی، اختلالات اضطرابی، اختلالات مصرف مواد، اختلالات شخصیت ضداجتماعی و مرزی و سایر اختلالات کنترل تکانه همراه است (Vishwanath et al, 2023). از طرفی یکی دیگر از عواملی که در اختلالات رفتاری، می‌تواند با تعدادی از علائم مختلف آسیب‌شناسی روانی و رفتارهای سازش‌نایافته در سلامت مرتبط باشد، تحمل پریشانی^۲ است (حاجی شریفی و همکاران، ۱۴۰۲). تحمل پریشانی به ظرفیت فرد Kechter et al, 2021). تحمل پریشانی ماهیتی چندبعدی دارد و دارای ابعادی شامل توانایی تحمل، ارزیابی، ظرفیت پذیرش حالت عاطفی و شیوه تنظیم هیجان به وسیله فرد و مقدار جذب توجه به وسیله هیجان‌های منفی و مقدار سهم آن در به وجود آمدن اختلال در عملکرد می‌شود (Hsu et al, 2023). اعتقاد بر این است که افراد با تحمل پریشانی پایین، بیشتر از راهبردهای اجتنابی استفاده می‌کنند و فرسته‌های تقویت منفی را در مواجهه با پریشانی دنبال می‌کنند که می‌تواند منجر به اشکال در سازش‌نایافته‌گی در فرد شود (Carpenter et al, 2019). در همین راستا یافته‌های پژوهش Daughters et al (2009) نشان داد که تحمل پریشانی پایین، خطر ابتلا به مصرف الکل، رفتارهای بزهکارانه و اختلال‌های درونی‌سازی را افزایش می‌دهد. علاوه بر این افراد با اختلال انفجاری متنابع در مقایسه با

این پرسشنامه را در جمعیت بالینی ۸۷٪ و در جمعیت غیر بالینی ۷۲٪ گزارش کرده‌اند. در ایران غریب‌پور و همکاران (۱۳۹۹) ضریب همسانی درونی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ ۸۵٪ گزارش کردند. برای بررسی روابی همزمان، همبستگی این نتایج با پرسشنامه پرخاشگری بیش از ۳۰٪ بود که در سطح ۱۰٪ معنادار بود.

پرسشنامه تحمل پریشانی^۳: پرسشنامه تحمل پریشانی Simons & Gaher (2005) دارای ۱۵ سوال بوده که توسط طراحی و تنظیم شده است و دارای ۴ مولفه (تحمل، جذب، ارزیابی و تنظیم) می‌باشد و بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از یک (کاملاً موافق) تا پنج (کاملاً مخالف) نمره گذاری شده است. دامنه نمرات این ابزار بین ۱۵ تا ۷۵ است و نمره بالاتر در این مقیاس، تحمل بالای پریشانی را نشان می‌دهد. Simons & Gaher & ضرایب آلفای کرونباخ خرده‌آزمون‌های تحمل، جذب، ارزیابی و تنظیم را به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۶۶، ۰/۷۴ و ۰/۷۸ به دست آورده‌اند و گزارش کرده‌اند که این مقیاس دارای روابی ملکی و همگرایی مطلوبی است و ضریب روابی آن را ۰/۶۱ به دست آورده‌اند. عزیزی و همکاران (۱۳۸۹) همبستگی مقیاس تحمل پریشانی را با شیوه‌های مقابله‌ای مسئله‌محور، هیجان-محور، کمتر مؤثر و غیر مؤثر به ترتیب ۰/۲۱، ۰/۲۷، ۰/۳۳ و ۰/۰-۰/۱۹ به دست آورده‌اند و همچنین اعتبار این پرسشنامه از نوع پایایی را به روش بازآماری ۷۹٪ گزارش کرده و ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس را ۰/۸۱ و برای خرده‌آزمون‌های تحمل، جذب، ارزیابی و تنظیم را به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۶۶، ۰/۷۴ و ۰/۷۸ گزارش کرده‌اند.

مقیاس ابزار هیجان^۴: این مقیاس توسط Penza-Clyve & Zeman (2002) ساخته شده است و دارای ۱۶ گویه می‌باشد؛ شیوه‌ی پاسخ‌دهی به گویه‌های آن بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت به صورت اصلاً درست نیست (۱) تا بسیار درست (۵) می‌باشد. دامنه نمرات در این مقیاس از ۱۶ تا ۸۰ می‌باشد. نمره‌های بالا در این مقیاس نشانگر مشکل در ابزار هیجان است. این پرسشنامه دو عامل آگاهی ضعیف هیجانی (هشت گویه) و بی‌میلی در ابزار (هشت گویه) هیجان را می‌سنجد. در مطالعه‌ی Penza-Clyve & Zeman (2002) ضریب پایایی درونی دو عامل فوق از طریق ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۳ و ۰/۸۱ بوده است. همچنین در بررسی اعتبار ملکی این مقیاس بین ابعاد این مقیاس با مقیاس افسردگی کودکان، پرسشنامه‌ی اضطراب صفت کودکان و پرسشنامه‌ی جسمانی سازی کودکان رابطه‌ی منفی معنی‌دار به دست آمد (Penza & Clyve & Zeman, 2002). در ایران نیز آریان‌پور (۱۳۹۴) میزان ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس برای عامل آگاهی

احمدی و بلقان آبادی (۱۳۹۸) دریافتند که با آموزش تنظیم هیجان می‌توان باعث کاهش ناگویی هیجانی و ارتقا سطح سلامت روان در افراد شد.

با توجه به یافته‌های پژوهش‌ها و تأثیر منفی اختلال انفجاری متناوب بر تحمل پریشانی و ابرازگری هیجانی افراد با این اختلال، بهره‌گیری از مداخلات روان‌شناختی مناسب می‌تواند به ارتقا مولفه‌های روان‌شناختی این افراد منجر شود و تغییرات قابل ملاحظه‌ای در شیوه‌ی توانبخشی آن‌ها ایجاد کند. از طرف دیگر، با توجه کمی مطالعات انجام شده در ایران، در استفاده از روش‌های مختلف درمانی بر روی ویژگی‌های روان‌شناختی افراد با اختلال انفجاری متناوب، بر این اساس پژوهش حاضر با هدف اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر تحمل پریشانی و ابرازگری هیجانی دانش‌آموزان با اختلال انفجاری متناوب انجام گرفت.

روش

روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون-پس آزمون و پیگیری با گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه نوجوانان ۱۲-۱۸ ساله مبتلا به اختلال انفجاری متناوب در سال ۱۴۰۳ بود که در مدارس شهر تهران مشغول به تحصیل بودند. برای انتخاب نمونه در این پژوهش در ابتدا با استفاده از روش نمونه‌گیری دسترسی با مراجعة به مدارس، خرده‌مقیاس مقیاس اختلال انفجاری متناوب، توسط آزمودنی‌ها تکمیل و جهت اطمینان از تشخیص نهایی، مصاحبه بالینی نیمه ساختار یافته با نوجوانان صورت گرفت. در نهایت از بین این نوجوانان نمونه‌ای شامل ۳۰ نفر بر اساس ملاک‌های ورود انتخاب و سپس در گروه‌های آزمایش و گواه جایگزین شدند. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت بودند از: داشتن اختلال انفجاری متناوب، داشتن سن ۱۲-۱۸ سال، رضایت دانش‌آموز و والدین جهت شرکت در پژوهش و نداشتن بیماری جسمی و روان‌شناختی حاد و مزمن دیگر. همچنین ملاک‌های خروج از پژوهش نیز شامل: غیبت در دو جلسه آموزشی و عدم همکاری و انجام ندادن تکالیف مشخص شده در دوره آموزشی بود.

ابزار گردآوری داده‌ها:

پرسشنامه اختلال انفجاری متناوب: این پرسشنامه توسط Coccato et al (2017) طراحی شده است. پرسشنامه اختلال انفجاری متناوب در بررسی‌های مقدماتی از ۷ آیتم برای شناسایی اختلال انفجار خشم متناوب در DSM-5 در آزمودنی های بزرگ سال تشکیل شده بود، اما بعدها al Coccato et al (2017) آن را به ۵ آیتم تقلیل دادند. آیتم‌ها در یک مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای از صفر تا ۴ نمره‌گذاری می‌شوند. Coccato et al (2017)

مرحله پیش آزمون از گروه آزمایش و کنترل گرفته شد. در مرحله بعد، برای گروه آزمایشی آموزش تنظیم هیجان در ۸ جلسه ۶۰ دقیقه‌ای در طول چهار هفته و هفته‌ای دو جلسه اجرا (جدول ۱) و پس از طی دوره آموزشی بار دیگر ارزیابی‌های مربوط با گروه‌های آزمایش و کنترل در مرحله پس‌آزمون و دوره پیگیری ۱ ماهه انجام شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی و آزمون تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر در نرم‌افزار spss نسخه ۲۶ انجام یافت.

ضعیف هیجانی و بی‌میلی در ابراز هیجان به ترتیب ۷۷/۰ و ۷۹/۰ گزارش کرده است.

پس از انتخاب افراد براساس اصول اخلاقی، در مورد موضوع و اهداف پژوهش اطلاعات مختصری به آنها ارائه شد، به شرکت کنندگان اطمینان داده شد که نتایج پژوهش به صورت نتیجه گیری کلی منتشر می‌شوند و آنها اختیار دارند در هر مرحله‌ای از آموزش انصراف دهند و رضایت‌نامه کتبی از شرکت کنندگان گرفته شد. پرسشنامه تحمل پریشانی و مقیاس ابزار هیجان در

جدول ۱: جلسات آموزش تنظیم هیجان

جلسات	جلسه اول
آنالیز اعضای گروه با یکدیگر، بیان منطق و مراحل مداخله و چارچوب و قواعد شرکت در گروه.	شناخت هیجان و موقعیت‌های برانگیزاننده از طریق آموزش تفاوت انواع هیجانها، اطلاعات راجع به ابعاد مختلف هیجان و اثرات کوتاه مدت و درازمدت هیجان‌ها.
ارزیابی میزان آسیب پذیری و مهارت‌های هیجانی اعضا. گفتگو راجع به عملکرد هیجانها در فرایند سازگاری انسان و فواید آنها، نقش هیجان‌ها در برقرار کردن ارتباط با دیگران و تاثیرگذاری روی آنها	ایجاد تغییر در موقعیت برانگیزاننده ای هیجان و آموزش مهارت‌های بین فردی (الف) جلوگیری از انزواه اجتماعی و اجتناب (ب) آموزش راهبرد حل مسئله (ج) آموزش مهارت‌های بین فردی
گسترش و تغییر توجه و متوقف کردن نشخوار فکری و نگرانی.	شناسایی و تغییر ارزیابی‌های شناختی و اثرات آن بر روی حالات هیجانی، آموزش راهبرد های باز-ارزیابی.
شناسایی میزان و نحوه استفاده از راهبرد بازداری و بررسی پیامدهای هیجانی آن، ۲ (مواجهه، ۳) آموزش ابراز هیجان (۴) اصلاح رفتار از طریق تغییر تقویت کننده‌های محیطی، ۵ (آموزش تخلیه هیجانی، آرمیدگی).	تغییر پیامدهای رفتاری و فیزیولوژیکی هیجان. (۱) شناسایی میزان و نحوه استفاده از راهبرد بازداری و بررسی پیامدهای هیجانی آن، ۲ (واجهه، ۳) آموزش ابراز هیجان (۴) اصلاح رفتار از طریق تغییر تقویت کننده‌های محیطی، ۵ (آموزش تخلیه هیجانی، آرمیدگی).
ارزیابی میزان نیل به اهداف فردی و گروهی، کاربرد مهارت‌های آموخته شده در محیط‌های طبیعی خارج از جلسه، بررسی و رفع موانع انجام تکالیف.	ارزیابی میزان نیل به اهداف فردی و گروهی، کاربرد مهارت‌های آموخته شده در محیط‌های طبیعی خارج از جلسه، بررسی و رفع موانع انجام تکالیف.

گواه برابر با $۱/۲۰ \pm ۱/۴۰$ سال بود. در ادامه آمارهای توصیفی نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون متغیرهای پژوهش به تفکیک گروه‌ها در جدول ۲ گزارش شده است.

براساس یافته‌های حاصل از داده‌های جمعیت‌شناختی، میانگین سنی گروه آزمایش برابر با $۱۵/۶۰ \pm ۲/۵۱$ و میانگین سنی گروه

یافته‌ها

جدول ۲: شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش به تفکیک گروه آزمایش و کنترل

متغیر	گروه	پیش‌آزمون						پیگیری
		میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	
تحمل پریشانی	آزمایش	۲۹/۶۶	۲/۰۱	۳۷/۴۶	۳/۰۹	۳۷/۰۶	۲/۹۸	۲/۹۸
	گواه	۲۹/۳۲	۳/۰۸	۳۰/۲۰	۲/۷۸	۳۰/۴۰	۲/۵۵	۲/۵۵
آگاهی ضعیف هیجانی	آزمایش	۲۸/۲۷	۳/۲۸	۱۷/۰۰	۲/۲۶	۱۶/۶۶	۲/۲۳	۲/۲۳
	گواه	۲۵/۴۰	۲/۹۹	۲۶/۲۰	۲/۴۸	۲۵/۶۶	۲/۷۶	۲/۷۶
بی‌میلی در ابراز هیجان	آزمایش	۲۳/۲۶	۳/۱۲	۱۹/۱۳	۲/۵۷	۱۹/۶۰	۲/۶۸	۲/۶۸
	گواه	۲۳/۳۳	۲/۸۹	۲۳/۸۰	۲/۰۸	۲۳/۳۳	۲/۸۱	۲/۸۱

ضعیف هیجانی و بی‌میلی در ابراز هیجان کاهش داشته است. به منظور تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر استفاده شد، لذا ابتدا مفروضه‌های زیربنایی این آزمون

همانطور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود میانگین نمرات تحمل پریشانی گروه آزمایش نسبت به گروه گواه در مرحله پس‌آزمون و پیگیری نسبت به مرحله پیش‌آزمون افزایش و نمرات آگاهی

هیجان ($F=0/037$, $P=0/849$) در گروهها رد نشد. همچنین نتایج آزمون کرویت موچلی نشان داد سطح معنی‌داری در متغیرهای تحمل پریشانی و آگاهی ضعیف هیجانی کوچکتر از $0/05$ شده، لذا فرض کرویت رد شد و از نتایج مربوط به تصحیح آزمون گرین هاس- گایزر در این متغیرها استفاده شد. به این ترتیب شرایط لازم برای اجرای آزمون کواریانس برقرار است.

مورد بررسی قرار گرفت. از آزمون کاللموگروف اسمیرنف برای بررسی نرمال بودن توزیع نمرات استفاده شد. نتایج نشان داد که پیش فرض نرمال بودن توزیع در هر دو گروه رد نشد ($P>0/05$). از آزمون لوین برای رعایت پیش فرض‌های آزمون کوواریانس استفاده شد که نتایج آن نشان داد برابری واریانس در متغیرهای تحمل پریشانی ($F=0/318$, $P=0/578$), آگاهی ضعیف هیجانی ($F=0/044$, $P=0/836$) و بی‌میلی در ابراز هیجان ($F=0/044$, $P=0/836$)

جدول ۳: نتایج آزمون‌های چند متغیری (لامبدا ویلکز) متغیرهای وابسته

Eta	Sig	خطا df	فرضیه df	F	ارزش	متغیر
.742	.001	۲۷	۲	۳۸/۸۹۷	.258	تحمل پریشانی
.879	.001	۲۷	۲	۹۸/۵۰۵	.121	آگاهی ضعیف هیجانی
.470	.001	۲۷	۲	۱۱/۹۹۳	.530	بی‌میلی در ابراز هیجان

وابسته تفاوت معنی‌دار وجود دارد ($P<0/001$).

نتایج آماره لامبدا ویلکز در آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیری نشان داد که بین گروه‌ها حداقل در یکی از متغیرهای

جدول ۴: تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر جهت بررسی تاثیرات درون و بین‌گروهی

اندازه اثر	P	F	میانگین مجدولهای	درجه آزادی	مجموع مجدولهای	متغیر
.745	.001	81/693	۲۸۹/۱۳۲	۱/۱۷۳	۳۳۹/۰۸۹	تحمل پریشانی
.677	.001	58/789	۲۰۸/۰۷۱	۱/۱۷۳	۲۴۴/۰۲۲	
.446	.001	22/533	۴۸۵/۳۴۴	۱	۴۸۵/۳۴۴	
.690	.001	62/217	۲۵۲/۵۳۹	۱/۵۵۶	۳۹۲/۹۵۶	
.735	.001	77/614	۳۱۵/۰۳۵	۱/۵۵۶	۴۹۰/۲۰۰	آگاهی ضعیف هیجانی
.418	.001	20/080	۳۱۳/۶۰۰	۱	۳۱۳/۶۰۰	
.249	.001	9/286	۷/۲۴۴	۲	۱۴/۴۸۹	
.353	.001	15/268	۱۱/۹۱۱	۲	۲۳/۸۲۲	
.446	.001	22/566	۶۹/۳۴۴	۱	۶۹/۳۴۴	بی‌میلی در ابراز هیجان

است ($P<0/01$). همچنین در ادامه مقایسه‌ی دو به دوی میانگین تعديل مراحل آزمون (پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری) در جدول ۵ آمده است.

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد میزان F اثر تعامل مراحل و گروه برای ابعاد متغیرهای تحمل پریشانی ($58/789$), آگاهی ضعیف هیجانی ($77/614$) و بی‌میلی در ابراز هیجان ($15/268$) معنی‌دار

جدول ۵: نتایج آزمون تحقیقی بونفرونی منغیرهای پژوهش برای ۳ بار اجرا

گروه آزمایش	مراحل	متغیر	
سطح معناداری	تفاوت میانگین‌ها		
.001	-۴/۱۶۷	پیش آزمون-پس آزمون	تحمل پریشانی
.001	-۴/۰۶۷	پیش آزمون- پیگیری	
.000	.0/۱۰۰	پس آزمون- پیگیری	
.001	۴/۲۰۰	پیش آزمون-پس آزمون	
.001	۴/۶۳۳	پیش آزمون- پیگیری	آگاهی ضعیف هیجانی

گروه آزمایش		مراحل	متغیر
سطح معناداری	تفاوت میانگین‌ها		
۱/۰۰۰	.۰/۴۳۳	پس آزمون - پیگیری	بی‌میلی در ابراز هیجان
.۰/۰۱۵	.۰/۷۲۳	پیش آزمون - پس آزمون	
.۰/۰۰۳	.۰/۹۳۳	پیش آزمون - پیگیری	
.۰/۸۶۵	.۰/۲۰۰	پس آزمون - پیگیری	

از سوی دیگر افرادی که از راهبردهای خودتنظیمی استفاده می-کنند، قادرند با اعمال کنترل بیشتر بر هیجان‌های خود از ایجاد اصطکاک و انجام اعمال تکانشی در زندگی اجتناب نمایند این راهبردها فرد را قادر می‌سازند تا با کنترل احساسات، به‌گونه‌ای مؤثر با محیط اطراف خود سازگار شوند. در حقیقت استفاده از راهبردهای خودتنظیمی هیجانی باعث می‌شود، علی‌رغم اینکه اوضاع مطابق با خواست فرد نیست بتواند کنترل خود را حفظ کرده و به صورت انعطاف‌پذیر به موقعیت‌های مختلف اجتماعی پاسخ دهد. این توانایی منجر به حفظ تعاملات اجتماعی پایدار و کاهش استرس ادراک شده افراد می‌شود (Amédée et al, 2019). در نهایت می‌توان چنین مفهوم‌سازی کرد که توانایی تنظیم هیجانات به عنوان بخش جدایی‌ناپذیر رشد بهنجار، می-تواند تعامل بین فردی موثر، تصمیم‌گیری و رفتارهای سازگارانه را سبب شود. داشتن توانایی تنظیم هیجانات، اثری قوی در توانایی خودتنظیمی افراد دارد. خودتنظیمی به همه توانایی‌های افراد اشاره دارد که افراد باید به منظور کارکرد انتلاقی انجام دهند. بنابراین تنظیم هیجان از طریق افزایش خودتنظیمی بر کنترل استرس تأثیر می‌گذارد (جوانبخت امیری و همکاران، ۱۳۹۸).

یافته‌های دیگر این پژوهش نشان داد آموزش تنظیم هیجان بر مولفه‌های ابرازگری هیجانی یعنی آگاهی ضعیف هیجانی و بی‌میلی در ابراز هیجان دانش‌آموzan با اختلال انفجاری متناوب اثربخش است. این یافته تا حدی با نتایج Marroquín et al (2017)، آزادی و همکاران (۱۴۰۱)، مرادی‌کیا و همکاران (۱۳۹۵)، فرهادی و براتی (۱۴۰۱)، سرداری (۱۴۰۰)، Rogers et al (2016) Lebowitz & Dovidio (2015) Zeman et al (2018) همسو است.

در تبیین اثربخشی تنظیم هیجان بر آگاهی ضعیف هیجانی می-توان عنوان کرده تنظیم هیجان شکل خاصی از خود نظم‌بخشی است و آموزش تنظیم هیجان با آگاهانمودن افراد از هیجانهای مثبت و منفی و پذیرش و کنارآمدن مؤثر، همچنین با استفاده از تمرينات و مهارت‌ها می‌تواند آگاهی هیجانی را ارتقاء دهد (آزادی و همکاران، ۱۴۰۱). آموزش تنظیم هیجان در ابتدا به افراد کمک می‌کند که شناخت بیشتری پیرامون نیازهای خود

با توجه به جدول ۵ در متغیر تحمل پریشانی میانگین گروه آزمایش در پس آزمون و پیگیری به صورت معنی‌داری بیشتر از مرحله پیش آزمون است ($P<0/01$)، درحالی‌که تفاوت بین پس آزمون و مرحله پیگیری معنی‌دار نیست ($P>0/01$). همچنین در متغیرهای آگاهی ضعیف هیجانی و بی‌میلی در ابراز هیجان میانگین گروه آزمایش در پس آزمون و پیگیری به صورت معنی‌داری کمتر از مرحله پیش آزمون است ($P<0/01$)، درحالی‌که تفاوت بین پس آزمون و مرحله پیگیری معنی‌دار نیست ($P>0/01$). اما در گروه گواه تفاوتی بین پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری وجود ندارد ($P>0/01$). این یافته بدان معنی است که آموزش تنظیم هیجان نه تنها منجر به بهبود تحمل پریشانی و ابرازگری هیجانی در گروه آزمایش شده است، بلکه این تأثیر در مرحله پیگیری نیز پایدار بوده است.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر تحمل پریشانی و ابرازگری هیجانی دانش‌آموzan با اختلال انفجاری متناوب انجام گرفت. نتایج نشان داد آموزش تنظیم هیجان بر تحمل پریشانی دانش‌آموzan با اختلال انفجاری متناوب اثربخش است. این یافته تا حدی با نتایج Amédée et al (2019)، شریفی و همکاران (۱۳۹۹)، جوانبخت امیری و همکاران (۱۳۹۸)، جوادی و همکاران (۱۳۹۹)، همسو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت تمريناتی که در طول جلسات آموزش تنظیم هیجان نظری تعديل پاسخ انجام می‌شود، می‌تواند توجیه‌کننده کاهش علایم پریشانی روان‌شناختی شرکت‌کنندگان باشد. همین‌طور، تمرينات شناختی نظیر شناسایی ارزیابی‌های غلط و اثرات آن‌ها روی حالت‌های هیجانی و آموزش راهبرد بازارزیابی که در جریان آموزش تنظیم هیجان به شرکت-کنندگان آموزش و ارائه می‌گردد، می‌تواند بر پریشانی روان‌شناختی تأثیر داشته باشد. تمريناتی نظیر ابراز هیجان، اصلاح رفتار، تخلیه هیجانی، تغییر دادن پیامدهای هیجانی از طریق عمل معکوس و آرمیدگی جسمانی نیز می‌تواند بر ابعاد مختلف شناختی، رفتاری و فیزیولوژیک استرس و اضطراب تأثیر گذاشته و منجر به کاهش آن گردد (شریفی و همکاران، ۱۳۹۹).

احساسی، بی‌میلی در ابراز هیجان را کاهش دهد. افزون بر این در آموزش تنظیم هیجان بر تمرینات و مهارت‌هایی تاکید می‌شود که کاربرد آن‌ها منجر به پذیرش مشکلات هیجانی، پرورش سبک زندگی سالم، انجام عمل مخالف در برابر هیجان‌های منفی شده که در نهایت به تسهیل تغییرات منجر شود (Linehan, 2000).

علاوه براین بازشناسی هیجانات با هماهنگ نمودن فرایندهای ذهنی، زیستی و انگیزشی موجب می‌شود تا وضعیت فرد منطبق با محیط شود، به مسئولیت‌های فردی و اجتماعی توجه نموده و سازگاری آنها در روابط بین فردی و ابراز هیجان افزایش می‌یابد (Zeman et al., 2018).

پژوهش حاضر محدودیت‌هایی را به همراه داشت که عبارتند از: استفاده از شیوه نمونه‌گیری در دسترس و کوتاه‌مدت بودن زمان پیگیری. بنابراین انتخاب نمونه تصادفی می‌تواند متغیرهای مداخله‌گر تأثیرگذار در پژوهش را به میزان بیشتری کنترل نماید. همچنین پیشنهاد می‌شود مطالعات آتی، پیگیری‌های بلندمدت طولانی‌تر را مدنظر قرار دهند. در نهایت براساس نتایج بدست آمده در مطالعه حاضر مبنی بر اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر تحمل پریشانی و ابرازگری هیجانی دانشآموزان با اختلال افجعی متناوب، پیشنهاد می‌گردد درمان‌گران از هر دو روش جهت بهبود مولفه‌های روان‌شناختی و هیجانی در دانشآموزان با اختلال افجعی متناوب استفاده کنند.

موازین اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان و حفظ اطلاعات محترمانه آنها رعایت گردیده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردازی، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می‌دارند.

تعارض منافع

نویسنده‌گان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافعی در انجام و نگارش آن ندارند.

دانشته باشند و آن را به عنوان امری عادی و طبیعی در زندگی تلقی نمایند؛ این آموزش‌ها باعث می‌شود که افراد در مهارت‌های هیجانی خود نیز تغییراتی نشان دهند و میزان سرزنش خود را کاهش دهند و بهتر بتوانند با شریط منفی مقابله نمایند؛ ایجاد این مهارت‌ها به دنبال آموزش تنظیم هیجان موجب می‌شود افراد دید مثبت‌تری راجع به مسایل و مشکلات خود پیدا کنند که متعاقب آن آگاهی هیجانی افزایش می‌یابد (Marroquín et al., 2017). از سویی افراد طی آموزش تنظیم هیجان، چگونگی مقابله با تنش‌ها و فشارهای روانی حاصل از حوادث ناخواهایند زندگی، ارزیابی مثبت از وقایع و حوادث پیامون، شیوه‌های تجربه هیجانات مثبت و خوش‌آیند به جای هیجانات منفی و ناخواهایند را فرا می‌گیرند و ضمن کاهش استرس، از طریق افزایش خلق عمومی، تغییرات مثبتی در هیجانات آنان ایجاد می‌گردد (مرادی کیا و همکاران، ۱۳۹۵). نکته مهم دیگر این که آموزش تنظیم هیجان شامل آموزش راهبردهایی است که افراد توسط آنها ثبات هیجانی پیدا می‌کنند و اختلال‌های هیجانی در آنان کاهش می‌یابد؛ پس آموزش تنظیم هیجان فرد را به رفتاری سالم و اجتماعی مجهز می‌کند و از طریق کاهش استرس و تنش‌های مختلف زمینه را برای بهبود سلامت و ارتقاء آگاهی هیجانی فراهم می‌آورد (فرهادی و برانی، ۱۴۰۱).

علاوه براین در تبیین اثربخشی تنظیم هیجان بر بی‌میلی در ابراز هیجان می‌توان گفت که شناسایی هیجانات، آگاهی از پیامدهای اجتناب هیجانی، رویارویی با هیجان و تغییر فرض‌ها و باورهای هسته‌های مرتبط با هیجان، تأثیر به سزاگی در افزایش توانمندی هیجانی دانش آموزان خواهد گذاشت (سرداری، ۱۴۰۰). همچنین آموزش تنظیم هیجان علاوه بر این که فرد را نسبت به هیجانات خود آگاهتر و حساس‌تر می‌کند، به او می‌آموزد که نسبت به هیجان‌های دیگران نیز شناخت بهتری داشته باشد، و بتوانند دیگران را نیز به خوبی درک کنند (Lebowitz & Dovidio, 2015). از سوی دیگر می‌توان عنوان کرد از آنجایی که آگاهی فرد از هیجانات خود و ابراز آنها بر میزان پاسخ‌گویی مناسب هیجانی وی نسبت به هیجانات منفی خود و دیگران تاثیر مستقیم دارد، بنابراین هرچه فرد بیشتر بتواند هیجانات خود را بشناسد و آنها را بپذیرد و از راهبردهای مناسب برای پاسخ‌گویی به این هیجانات و سازگاری با آنها استفاده نماید، بیشتر می‌تواند در موقعیت‌هایی که در حال تجربه و ابراز هیجانات منفی است پاسخ مناسب‌تری در جهت آرام‌کردن، پذیرش و توانایی تنظیم آن هیجانات بدهد (Rogers et al., 2016). از این‌رو می‌توان عنوان کرد که آموزش تنظیم هیجان و شناخت عواطف به همراه آموزش خودمهارگری و خودنظم‌بخشی هیجانی قادر است با توانمندکردن فرد از لحاظ هیجانی و

- /درون‌سازی شده دانش‌آموzan دارای اختلال انفجاری متناوب.
پژوهش‌های روان‌شناسی بالینی و مشاوره، ۱(۱): ۴۰-۲۱.
- عزیزی، علیرضا؛ میرزایی، آزاده؛ و شمس، جمال. (۱۳۸۹). بررسی رابطه تحمل آشفتگی و تنظیم هیجانی با میزان وابستگی دانشجویان به سیگار. *تحقیقات نظام سلامت حکیم (حکیم)*، ۱۳(۱)، ۱۱-۱۸.
- غريب پور، مهدى؛ اکبرى، بهمن؛ ابوالقاسمى، عباس. (۱۳۹۸). مقایسه اثربخشی برنامه‌های آموزشی مدیریت خشم و تنظیم هیجان بر شناخت اجتماعی زندانیان دارای اختلال انفجار خشم متناوب. *شناخت اجتماعی*، ۸(۲)، ۳۰-۲۰.
- غريب پور، مهدى؛ اکبرى، بهمن؛ و ابوالقاسمى، عباس. (۱۳۹۹). پیش‌بینی اختلال خشم انفجاری متناوب در زندانیان براساس پرخاشگری، اضطرار منفی و نارسایی هیجانی. *روانشناسی بالینی و شخصیت*، ۱۸(۱)، ۷۹-۸۸.
- فرهادی، ایران؛ براتی، فروزان. (۱۴۰۱). تعیین اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر بهزیستی روان‌شناختی، سازگاری مدرسه و راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در کودکان مضطرب. *مجله مطالعات ناتوانی*، ۲، ۳۹-۱۳.
- کاظمی رضایی، سید ولی؛ کاکابرایی، کیوان. (۱۴۰۰). تأثیر آموزش تنظیم هیجانی بر راهبردهای ارزیابی مجدد و فرونشانی تجارب هیجانی بیماران قلبی و عروقی. *محله علمی - پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار*، ۲۸(۴)، ۵۹۵-۵۸۱.
- مرادی کیله، حامد؛ ارجمندنبی، علی‌اکبر؛ غباری بناب، باقر. (۱۳۹۵). بررسی اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر بهزیستی روان‌شناختی مادران دانش‌آموzan کم‌توان ذهنی. *محله پرستاری کودکان*، ۳(۱)، ۵۱-۶۰.

فهرست منابع

- Ahmadi, Sh., Balqanabadi, M. (2018). The effectiveness of emotion regulation training on emotional dyslexia in adolescent girls. *Behavioral science research*. 17(3):366-359. [Persian]
- Aldao, A., Jazaieri, H., Goldin, P.R., Gross, J.J. (2014). Adaptive and maladaptive emotion regulation strategies: interactive effects during CBT for social anxiety disorder. *J Anxiety Disord*. 28(4): 382-9.
- Amédée, L. M., Tremblay-Perrault, A., Hébert, M., & Cyr, C. (2019). Child victims of sexual abuse: Teachers' evaluation of emotion regulation and social adaptation in school. *Psychology in the Schools*, 56(7), 1077-1088.
- American Psychiatric Association. (2022). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders: DSM-5*, (5th ed). Arlington: American Psychiatric.
- Ariapuram, S. (2014). Comparison of

واژه نامه

۱. اختلال انفجاری متناوب
۲. تحمل پریشانی
۳. پرسشنامه تحمل پریشانی
۴. مقیاس ایزار هیجان

منابع فارسی

- آریاپوران، سعید. (۱۳۹۴). مقایسه ایزار هیجان، سواد هیجانی و خودکارآمدی اجتماعی در کودکان با و بدون ناتوانی‌های یادگیری. *ناتوانی‌های یادگیری*، ۵(۱)، ۷-۲۶.
- آزادی، سارا؛ هاشمی نسب، فاطمه؛ قائمی، رویا. (۱۴۰۱). اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر خوشبینی و بهزیستی روان‌شناختی مادران کودکان مبتلا به موکوپی ساکارید نوع یک (سندرم هولر). *فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناسی*، ۱۷(۶)، ۶۵-۱-۹.
- احمدی، شیوا؛ بلقان آبادی، مصطفی. (۱۳۹۸). اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر ناگویی هیجانی نوجوانان دختر. *تحقیقات علوم رفتاری*. ۱۷(۳)، ۳۶-۳۵۹.
- پارسی نژاد، زهرا؛ عاشوری، اعظم؛ مهدی خانلو، مسلم. (۱۳۹۹). اثربخشی درمان خودنظم‌جوبی هیجانی بر تحمل پریشانی و مهارت‌های ذهن‌آگاهی افراد مبتلا به سردردهای میگرنی. *مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت*، ۷(۳)، ۱۳۶-۱۴۹.
- جوادی، سارا؛ گل پور، محسن؛ ایزدی، راضیه. (۱۴۰۰). اثربخشی درمان غیرفعال‌سازی حالت خانواده‌محور، درمان شناختی-رفتاری و درمان پذیرش و تعهد بر تکاشنگری هیجانی نوجوانان دختر دارای مشکلات رفتاری از طریق آموزش مادران. *محله دانشگاه علوم پزشکی سبزوار*، ۲۸(۵)، ۸۱۳-۸۰۰.
- چوانبخت امیری، لاله؛ حاتمی، محمد؛ اسدی، چوانشیر؛ رنجبری پور، طاهره. (۱۳۹۸). اثربخشی راهبردهای نظم‌جوبی هیجانی گراس بر میزان استرس ادراک شده در بیماران قلبی. *محله مطالعات ناتوانی*، ۹، ۱-۸۱.
- حاجی شریفی، راضیه؛ کشاورز، سمیه؛ کاکاوند، علیرضا. (۱۴۰۲). رابطه عملکرد خانواده با تحمل پریشانی در دانش‌آموzan دختر: نقش واسطه‌ای حرمت خود. *فصلنامه سلامت روان کودک*. ۱۰(۱)، ۱۷-۳۱.
- سرداری، باقر. (۱۴۰۰). اثربخشی آموزش خودتنظیمی هیجانی بر سطح همدلی و استیاق به مدرسه در دانش‌آموzan مقطع ابتدایی با مشکلات هیجانی-رفتاری. *تعلیم و تربیت استثنایی*. ۲(۱۶۲)، ۸۸-۸۷.
- شریفی، نیلوفر؛ بشریبور، سجاد؛ نریمانی، محمد؛ صبحی قارملکی، ناصر. (۱۳۹۹). مقایسه اثربخشی آموزش تاب‌آوری و تنظیم هیجان بر استرس ادراک شده و حساسیت اضطرابی کارکنان آتشنشانی. *روان‌شناسی بالینی*. ۱۲(۴)، ۱۱۳-۱۰۳.
- شیخی گراکوبی، صدف؛ ابوالقاسمی، عباس؛ خسروچاولد، مهناز. (۱۴۰۰). تأثیر آموزش تنظیم هیجان بر مشکلات برون‌سازی شده

- Fossati, A., Acquarini, E., Feeney, J.A., Borroni, S., Grazioli, F., Giarolli, L.E., ... & Maffei, C. (2009). Alexithymia and attachment insecurities in impulsive aggression. *Attachment & Human Development*, 11(2), 165-182.
- Gharibpour, M., Akbari, B., Abulqasemi, A. (2018). Comparing the effectiveness of anger management and emotion regulation training programs on the social cognition of prisoners with intermittent anger outburst disorder. *Social Cognition*, 8(2): 20-30. [Persian]
- Gharibpour, M.; Akbari, B. and Abulqasemi, A. (2019). Prediction of intermittent explosive anger disorder in prisoners based on aggression, negative urgency and emotional deficiency. *Clinical Psychology and Personality*, 18(1), 79-88. [Persian]
- Gratz, K.L., Weiss, N.H., Tull, M.T. (2015). Examining emotion regulation as an outcome, mechanism, or target of psychological treatments. *Current Opinion Psychology*, 3, 85-90.
- Haji Sharifi, R., Keshavarz, S., Kakavand, A. (2023). The relationship between family functioning and distress tolerance in female students: the mediating role of self-esteem. *Children's Mental Health Quarterly*. 10 (1): 17-31. [Persian]
- Hall, O.T., & Coccaro, E.F. (2022). Assessment of subjective sleep quality and issues in aggression: Intermittent Explosive Disorder compared with psychiatric and healthy controls. *Comprehensive psychiatry*, 112, 152270.
- Hsu, T., Thomas, E. B., Welch, E. K., O'Hara, M. W., & McCabe, J. E. (2023). Examining the structure of distress tolerance: Are behavioral and self-report indicators assessing the same construct?. *Journal of contextual behavioral science*, 27, 143-151.
- Javadi, S., Golperor, M., Izadi, R. (2021). The effectiveness of family-oriented state deactivation therapy, cognitive-behavioral therapy, and acceptance and commitment therapy on emotional impulsivity of teenage girls with behavioral problems through mothers' education. *Journal of Sabzevar University of Medical Sciences*, 28(5): 813-800. [Persian]
- Javan-Bakht Amiri, L., Hatami, M., Asadi, J., Ranjbaripour, T. (2018). The effectiveness of Grass's emotional regulation strategies emotional expression, emotional literacy and social self-efficacy in children with and without learning disabilities. *Learning Disabilities*, 5(1), 7-26. [Persian]
- Azadi, S., Hashemi Nasab, F., Ghaemi, R. (2022). The effectiveness of emotion regulation training on optimism and psychological well-being of mothers of children with mucopolysaccharide type 1 (Hüller syndrome). *New Psychological Research Quarterly*, 17(65): 1-9. [Persian]
- Azizi, A., Mirzaei, A., & Shams, J. (2010). Examining the relationship between stress tolerance and emotional regulation with the level of students' addiction to smoking. *Hakim Health System Research (Hakim)*, 13(1), 11-18. [Persian]
- Carpenter, J.K., Sanford, J., & Hofmann, S. G. (2019). The effect of a brief mindfulness training on distress tolerance and stress reactivity. *Behavior therapy*, 50(3), 630-645.
- Coccaro, E. F., Fanning, J. R., Keedy, S. K., & Lee, R.J. (2016). Social cognition in intermittent explosive disorder and aggression. *Journal of psychiatric research*, 83, 140-150.
- Coccaro, E.F., Berman, M.E., & McCloskey, M. S. (2017). Development of a screening questionnaire for DSM-5 intermittent explosive disorder (IED-SQ). *Comprehensive psychiatry*, 74, 21-26.
- Daughters, S.B., Reynolds, E. K., MacPherson, L., Kahler, C.W., Danielson, C.K., Zvolensky, M., & Lejuez, C.W. (2009). Distress tolerance and early adolescent externalizing and internalizing symptoms: The moderating role of gender and ethnicity. *Behaviour research and therapy*, 47(3), 198-205.
- DeLisi, M., Elbert, M., Caropreso, D., Tahja, K., Heinrichs, T., & Drury, A. (2017). Criminally explosive: intermittent explosive disorder, criminal careers, and psychopathology among federal correctional clients. *International Journal of Forensic Mental Health*, 16(4), 293-303.
- Farhadi, A., Barati, F. (2022). Determining the effectiveness of emotion regulation training on psychological well-being, school adjustment and cognitive emotion regulation strategies in anxious children. *Journal of Disability Studies*. 12 (): 139-139. [Persian]

- regulation treatment on distress tolerance and mindfulness skills of people with migraine headaches. *Journal of Cognitive Psychology and Psychiatry*. 7 (3):149-136. [Persian]
- Patoilo, M. S., Berman, M. E., & Coccaro, E. F. (2021). Emotion attribution in intermittent explosive disorder. *Comprehensive psychiatry*, 106, 152229.
- Penza-Clyve, S., & Zeman, J. (2002). Initial validation of the emotion expression scale for children (EESC). *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 31(4), 540-547.
- Radwan, K., & Coccaro, E.F. (2020). Comorbidity of disruptive behavior disorders and intermittent explosive disorder. *Child and adolescent psychiatry and mental health*, 14(1), 1-10.
- Rasulzadeh Nemini, S. (2023). The mediating role of emotional expressiveness in the relationship between HEXACO personality traits with internet betrayal in students. *Journal of police medicine*, 12(1), 1-9.
- Roberton, T., Daffern, M., & Bucks, R. S. (2012). Emotion regulation and aggression. *Aggression and violent behavior*, 17(1), 72-82.
- Rogers, M.L., Halberstadt, A.G., Castro, V.L., MacCormack, J.K., & Garrett-Peters, P. (2016). Maternal emotion socialization differentially predicts third-grade children's emotion regulation and lability. *Emotion*, 16, 280-291.
- Sardari, B. (2021). The effectiveness of emotional self-regulation training on the level of empathy and enthusiasm for school in primary school students with emotional-behavioral problems. *Exceptional education*. 2 (162): 98-87. [Persian] [Persian]
- Shao, Y., Qiao, Y., Xie, B., & Zhou, M. (2019). Intermittent explosive disorder in male juvenile delinquents in China. *Frontiers in psychiatry*, 10, 485.
- Sharifi, N., Basharpour, S., Narimani, M., Sobhi Karamelki, N. (2019). Comparing the effectiveness of resilience training and emotion regulation on perceived stress and anxiety sensitivity of firemen. *Clinical psychology*. 12(4): 103-113. [Persian]
- Sheikhi Grakoui, S., Abul Qasimi, A., Khosrojavid, M. (2021). The effect of emotion regulation training on externalizing/internalizing problems of on the level of perceived stress in cardiac patients. *Journal of Disability Studies*. 9: 81-81. [Persian]
- Kazemi Rezaei, S., Kakabreai, K. (2021). The effect of emotional regulation training on the strategies of re-evaluation and suppression of emotional experiences of cardiovascular patients. *Scientific-research journal of Sabzevar University of Medical Sciences*. 28(4): 595-581. [Persian]
- Kechter, A., Barrington-Trimis, J. L., Cho, J., Davis, J.P., Huh,J., Black, D.S., & Leventhal, A. M. (2021). Distress tolerance and subsequent substance use throughout high school. *Addictive behaviors*, 120, 106983.
- Lebowitz, M.S., & Dovidio, J.F. (2015). Implications of emotion regulation strategies for empathic concern, social attitudes, and helping behavior. *Emotion*. 15(2): 187-194.
- Linehan, M. (2000). *Cognitive-behavioral Treatment of Borderline Personality Dosorder*, New York:Guilford Press.
- Marroquín, B., Tennen, H., & Stanton, A. L. (2017). Coping, emotion regulation, and well-being: Intrapersonal and interpersonal processes. *The happy mind: Cognitive contributions to well-being*, 253-274.
- McCloskey, M. S., Kleabir, K., Berman, M. E., Chen, E. Y., & Coccaro, E. F. (2010). Unhealthy aggression: intermittent explosive disorder and adverse physical health outcomes. *Health Psychology*, 29(3), 324.
- Mehdiratta, N., Kalita, S., Birwatkar, D., & Hirsch, A. (2023). Management of subjects with Intermittent Explosive Disorder and Autism Spectrum Disorder with Lumateperone. *European Psychiatry*, 66(S1), S583-S583.
- Meruelo, A.D., Timmins, M.A., Irwin, M. R., & Coccaro, E. F. (2023). Salivary cortisol awakening levels are reduced in human subjects with intermittent explosive disorder compared with controls. *Psychoneuroendocrinology*, 151, 106070.
- Moradikia, H., Arjamandania, A., Ghbari Bonab, B. (2015). Investigating the effectiveness of emotion regulation training on the psychological well-being of mothers of intellectually disabled students. *Pediatric Nursing Journal*. 3 (1): 51-60. [Persian]
- Parsinejad, Z., Ashuri, A., Mehdi Khanlou, M. (2019). The effectiveness of emotional self-

- Combination of Oxcarbazepine and a High Dose of Sertraline—Case Report and Review on the Management of Intermittent Explosive Disorder. *Journal of Psychiatry Spectrum*, 2(2), 115-117.
- Yedirir, S., & Hamarta, E. (2015). Emotional Expression and Spousal Support as Predictors of Marital Satisfaction: The Case of Turkey. *Educational sciences: theory and practice*, 15(6), 1549-1558.
- Zeman, J. L., Dallaire, D. H., Folk, J. B., & Thrash, T. M. (2018). Maternal incarceration, children's psychological adjustment, and the mediating role of emotion regulation. *Journal of abnormal child psychology*, 46(2), 223-236
- students with intermittent explosive disorder. *Research in Clinical and Counseling Psychology*, 11(1): 21-40. [Persian]
- Shevidi, S., Timmins, M. A., & Coccaro, E. F. (2023). Childhood and parental characteristics of adults with DSM-5 intermittent explosive disorder compared with healthy and psychiatric controls. *Comprehensive psychiatry*, 122, 152367.
- Simons, J. S., & Gaher, R. M. (2005). The Distress Tolerance Scale: Development and validation of a self-report measure. *Motivation and emotion*, 29, 83-102.
- Vishwanath, R., Kamath, A., Soman, S., Nagaraj, A. K. M., & Teenoth, H. (2023). Intermittent Explosive Disorder in an Adolescent Treated Successfully with a

